

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžf/6/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200452
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3015200452.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Zlatá huta, spol. s r.o., IČO: 31 426 964, so sídlom Bernolákova 11/3040, Trenčín, zastúpeného: JUDr. Bohumil Novák, advokát, so sídlom Horná 27, Banská Bystrica, proti žalovanému Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100306/1/127350/2015/5201 zo dňa 23. marca 2015, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/104/2015 -77 zo dňa 2. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/104/2015 -77 zo dňa 2. decembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením krajský súd podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) konanie o žalobe žalobcu ako oneskorene podané zastavil.

Krajský súd uznesenie odôvodnil tým, že z ustanovenia § 31 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. vyplýva, že ak nebola fyzická osoba, ktorej má byť písomnosť doručená do vlastných rúk, zastihnutá v mieste doručenia, upovedomí ju doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určený deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte a fyzickú osobu o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne fyzická osoba písomnosť do 15 dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa fyzická osoba o uložení nedozvedela.

Ďalej krajský súd uviedol, že žalobou napadnuté rozhodnutie bolo žalobcovi doručované dňa 01.04.2015 a následne dňa 02.04.2015 a následne bola zásielka uložená na pošte, kde si ju žalobca dňa 20.04.2015 vyzdvihol a odvolanie dal na poštovú prepravu dňa 19.06.2015. Krajský súd uviedol, že 15 dňová lehota uplynula dňa 17.06.2015, t.j. 15 dní odo dňa doručenia predmetnej zásielky.

Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zmenil a napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. V dôvodoch poukázal na ust. § 114b ods. 2 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku, ako aj na skutočnosť, že sa v čase doručovania (Veľkonočné sviatky) v mieste nezdržoval a zásielku si prevzal prvý deň potom čo sa dozvedel o uložení zásielky, pričom sa riadil lehotou uvedenou na oznámení o uložení zásielky, t.j. 18 dní odo dňa uloženia zásielky.

Žalovaný v podanom vyjadrení navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil. V dôvodoch poukázal na ustanovenie § 31 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodné a preto napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa čl. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Princíp legality (zákonosti) zakotvený v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky znamená, že viazanosť štátu právom sa musí uplatňovať jednak v oblasti viazanosti štátu ústavou, ústavnými zákonmi a zákonmi ako aj v oblastiach ich vykonávania orgánmi štátnej správy, ktoré musia zásadne postupovať len na základe zákonov a v ich medziach.

Je nepochybné, že v danom prípade sa stretajú dve navzájom si odporujúce lehoty na doručenie písomnosti a to jednak 15 dňová lehota uplatňujúca fikciu doručenia podľa § 31 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. a lehota uvedená na oznámení o uložení zásielky na pošte a jej možnosti vyzdvihnutia si ju v lehote 18 dní odo dňa uloženia na pošte.

Z administratívneho spisu najvyšší súd nezistil také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by si žalovaný dohodol so Slovenskou poštou podľa poštových podmienok pre vnútroštátny styk uvedených vo všeobecnej časti lehotu s povinnosťou uložiť zásielku na pošte tak, aby sa rovnala lehote uvedenej v § 31 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. a potom bola vrátená odosielateľovi, ale využil podľa poštových podmienok štandardnú lehotu na uloženie, ktorá je 17 dní od opakovaného doručenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. (Správny súdny poriadok), účinného od 1. júla 2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 31 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z.z. písomnosti, ktoré sú určené do vlastných rúk právnickej osobe, je oprávnená prijímať osoba, ktorá je oprávnená konať v mene právnickej osoby, alebo osoba, ktorá je ňou poverená na prijímanie takýchto písomností. Ak nebola v mieste doručenia osoba oprávnená prijímať písomnosti zastihnutá, upovedomí ju doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určený deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte a právnickú osobu o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne právnická osoba písomnosť do 15 dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa právnická osoba o uložení nedozvedela.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv fyzických a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu

a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide. Najvyšší súd Slovenskej republiky pri skúmaní dôvodnosti námietky žalobcu z obsahu administratívneho spisu zistil, že prvostupňový súd postupoval podľa § 31 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z.z. a zásielku považoval za doručení dňom 17.04.2015, a preto dospel k záveru, že žaloba mala byť podaná najneskôr dňa 17.06.2015 a nie 19.06.2015, pričom neskúmal poučenie na oznámení o uložení zásielky a jej možnosti vyzdvihnúť si ju v lehote 18 dní odo dňa uloženia na pošte. Nakoľko si žalobca fakticky zásielku prevzal dňa 20.04.2015, o čom svedčí jeho podpis na doručenke a správny orgán sa teda zásielka s rozhodnutím nikdy nevrátila ako nedoručená. Doručenka súčasne obsahuje údaj o reálnom doručení písomnosti v priebehu plynutia odbernej lehoty, a to dňa 20.04.2015 s podpisom žalobcu.

V tejto súvislosti je zásadnou právnou otázkou v konaní vzájomný vzťah ustanovenia o doručovaní písomnosti do vlastných rúk (reálne prevzatie zásielky adresátom) k ustanoveniu o náhradnom doručení zásielky (fikcia doručenia) a ustanovenia poštového poriadku a jeho možnosti skrátenia odbernej lehoty na doručovanie uložených písomností.

V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie o náhradnom doručovaní je iba systematickým doplnkom aplikácie ustanovení o reálnom doručení a preto má reálne doručovanie prednosť pred fikciou doručenia. Navyše nemôže byť na ťarchu účastníka to, že existuje rozpor medzi znením § 31 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. a Poštovým poriadkom, kedy sú obe lehoty na dĺžku uloženia nedoručenej zásielky odlišné, navyše za situácie, keď odosielateľ zásielky nevyužil možnosť danú prepravným poriadkom skrátiť úložnú dobu na zákonom požadovaných 15 dní.

Uprednostnenie náhradného doručenia na základe toho istého dôkazného prostriedku nemožno považovať za ústavne konformné podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy v spojení s čl. 46 ods. 2 Ústavy SR. V tejto súvislosti najvyšší súd reflektuje rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, a to nálež II. ÚS 65/2010-49.

Doručenka v tomto prípade preukazuje, že došlo k faktickému prevzatiu zásielky žalobcom. Uplatnenie inštitútu fikcie doručenia by vyžadovalo ďalšie dokazovanie, napr. či došlo k oznámeniu o ďalšom osobnom doručení a pod. V prípade, že adresát zásielky, v tomto prípade žalobca, si zásielku osobne prevezme na pošte, je vylúčené aplikovať inštitút náhradného doručenia. Takýto postup by bol v rozpore s účelom a zmyslom ustanovenia upravujúceho inštitút náhradného doručenia, ako aj v rozpore s princípom právnej istoty.

Z posledných rozhodnutí najvyššieho súdu napr. sp. zn. 3Sžp/6/2013 zo dňa 17. septembra 2013, 4Sžo/67/2014 zo dňa 6. októbra 2015, 4Sžo/85/2015 zo dňa 1. marca 2016, 3Sžo/101/2015 zo dňa 30. marca 2016, 6Sžo/81/2015 zo dňa 25. januára 2017, 3Sžo/27/2016 zo dňa 18. októbra 2017 je možné aj v tejto otázke konštatovať určitý názorový posun odvolacích senátov, keďže i uvedené rozhodnutia odôvodňujú prednosť faktického doručenia zásielky pred fiktívnym s akcentom na princíp právnej istoty. Najvyšší súd SR v súlade s citovanými právnymi predpismi, ako aj v súlade s najnovšou judikatúrou Najvyššieho súdu SR konštatuje, že zásielka obsahujúca rozhodnutie bola žalobcovi doručená dňa 20. apríla 2015, a teda zákonná dvojmesačná lehota na podanie žaloby začala žalobcovi plynúť dňa 21. apríla 2015, posledný deň tejto lehoty pripadol na 21. júna 2015. Žalobca podal žalobu na poštovú prepravu dňa 19. júna 2015, teda v zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote.

Nakoľko nejde o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí súd o náhrade trov konania nerozhodoval, o týchto rozhodne krajský súd v konečnom rozhodnutí.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.